

ลูกเราได้ยินหรือเปล่าหนะ ?

World Hearing Day

1 มีนาคม 2562

คณะแพทยศาสตร์ ม.บูรพา

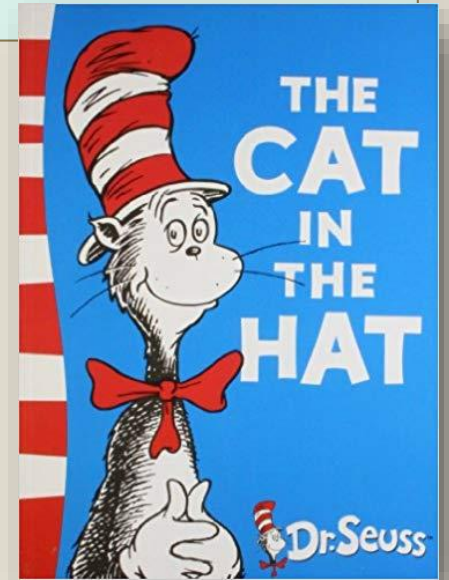
แพทย์หญิงรณร แยมประทุม กุมารแพทย์พัฒนาการและพฤติกรรม

เราเริ่มได้ยีนตั้งแต่เมื่อไหร่

- ก. ตั้งแต่ในครรภ์มารดา
- ข. หลังคลอดทันที
- ค. หลังคลอดภายในระยะเวลา 1 เดือน
- ง. ผิดหมดทุกข้อ

ทารกแรกเกิดสนใจฟังเสียงแม่และเลือกฟังเรื่องที่เคยฟังตั้งแต่ก่อนคลอด

- DeCasper & Spence, 1986
- ทดลองให้มารดา อ่านหนังสือ “The Cat in the Hat” 2 ครั้ง/ วัน นาน 6 สัปดาห์ ก่อนคลอด
- หลังคลอด ให้จุกนมหลอกที่ออกแบบพิเศษไว้
 - ถ้าเด็กดูลักษณะหนึ่ง ก็จะได้ยินเสียงแม่อ่าน “The Cat in the Hat”
 - ถ้าดูอีกลักษณะ ก็ได้ยินเรื่องอื่น
- ปรากฏว่า เด็กมักจะดูเพื่อให้ได้ยินเสียงแม่ อ่านเรื่องที่คุ้นหูมากกว่า

ปัจจัยเสี่ยงต่อการมีปัญหาการได้ยินบกพร่อง

■ ปัญหาหลักมี 3 ข้อ

- ต้องนอนในไอซียูทารกแรกเกิดวิกฤต เกิน 48 ชั่วโมง
- มีคนที่มีปัญหาการได้ยินบกพร่องในครอบครัว
- มีรูปหน้าและส่วนศีรษะที่ผิดปกติ (craniofacial anomalies)

■ หมายเหตุ ในเด็กที่มีปัญหาการได้ยินบกพร่อง มีประวัติที่ผิดปกติเพียง 58.9% ดังนั้น การตรวจคัดกรองแรกเกิดช่วยได้มาก

ปัจจัยเสี่ยงต่อการมีปัญหาการได้ยินบกพร่อง

▪ ปัญหาอื่น ๆ

- ผู้ปกครองสงสัยว่าเด็กมีปัญหาการได้ยิน หรือ พัฒนาการล่าช้า โดยเฉพาะด้านภาษา
- ต้องนอนในไอซียูทารกแรกเกิดวิกฤต เกิน 5 วัน หรือนานเท่าไรก็ตามที่มีการดูแลด้วย เครื่อง เอ็คโม (เครื่องหัวใจและปอดเทียม), ใช้เครื่องช่วยหายใจ, ใช้ยาที่มีผลต่อหู ตัวเหลืองจนต้อง เปลี่ยนถ่ายเลือด
- การติดเชื้อระหว่างอยู่ในครรภ์ (TORCH- ท็อกโซ ทัตเยอร์มัน ไชโตเมคกาโรไวรัส เริม อื่น ๆ)
- ตรวจพบความผิดปกติของซินโดรมที่มีเรื่องการได้ยินบกพร่อง
- เป็นโรคสมองถดถอย หรือ มีความผิดปกติเกี่ยวกับสมอง
- เป็นโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ
- อุบัติเหตุที่สมอง
- การให้ยาเคมีบำบัด

พัฒนาการด้านภาษาและการได้ยินของเด็ก

อายุ	พัฒนาการทางภาษา
0-3 เดือน	<ul style="list-style-type: none">■ สะดุ้งเมื่อมีเสียงดัง■ จำเสียงพ่อแม่ได้ และถ้าร้องให้อยู่ก็จะเงียบลง■ หันไปหาเมื่อพ่อแม่ส่งเสียง■ ตื่นเมื่อมีเสียงดัง■ ขณะที่กำลังดูดนมอยู่ จะหยุดหรือจะเริ่มดูดใหม่ตอบสนองกับเสียง■ ยิ้มตอบเมื่อเราคุยด้วย■ ส่งเสียงอ้ออ

เด็กที่มีปัญหาการได้ยินบกพร่อง

มักจะเงียบ ไม่ตอบสนองต่อเสียงรอบข้าง ร้องเมื่อมีความต้องการ เช่น หิว หรือ ป่วย

พัฒนาการด้านภาษาและการได้ยินของเด็ก

อายุ	พัฒนาการทางภาษา
4-6 เดือน	<ul style="list-style-type: none">■ มองตามเสียงที่เกิดขึ้น■ ตอบสนองเสียงที่มีการเปลี่ยนน้ำหนักของเสียง■ ตอบสนองต่อของเล่นที่มีเสียง■ สนใจเสียงเพลง■ เริ่มมีเสียงจากริมฝีปาก เช่น บาบ่า, ปาปา, มามา■ หัวเราะ

เด็กที่มีปัญหาการได้ยินบกพร่อง

ไม่ตอบสนองต่อเสียงรอบข้าง เสียงที่เปลี่ยนน้ำหนัก ส่งเสียงซ้ำ ๆ ได้ แต่น้อย

พัฒนาการด้านภาษาและการได้ยินของเด็ก

อายุ	พัฒนาการทางภาษา
7-12 เดือน	<ul style="list-style-type: none">■ ชอบเล่นจ๊ะเอ๋ ตบแปะ■ ตอบสนองต่อเสียงเรียกชื่อ เสียงโทรศัพท์ เสียงพูดของคน แม้ไม่ดังมาก■ ฟังเมื่อมีคนพูดด้วย■ เริ่มรู้จักคำที่ใช้บ่อย■ ตอบสนองต่อเสียงเรียกให้มาหา■ ชี้และมองของที่คุ้นเคยหรือคนอื่น เมื่อถูกขอให้ทำ■ เลียนเสียง สนุกในการเล่นเสียงของตัวเอง■ สื่อสารโดยใช้ท่าทางประกอบ เช่น บ้ายบาย ทำท่าให้อุ้ม■ พูดคำเดียวที่มีความหมาย■ ทำตามคำสั่งที่มีท่าทางประกอบ

พัฒนาการด้านภาษาและการได้ยินของเด็ก

อายุ	พัฒนาการทางภาษา
1-2 ปี	<ul style="list-style-type: none">■ ชี้อวัยวะได้เมื่อถูกถาม■ ทำตามคำสั่งที่ไม่มีท่าทางประกอบ■ เข้าใจประโยคคำถามง่าย ๆ เช่น หนูหิวมั๊ย■ ชอบให้อ่านหนังสือให้ฟังหรือร้องเพลง■ ระบุภาพเมื่อถูกถาม■ พูดคำเดียวที่ใช้บ่อยได้หลายคำ พูดเป็นวลี เช่น “หิวนม”■ รู้จักถามคำถามง่าย ๆ เช่น แม่ไหน

พัฒนาการด้านภาษาและการได้ยินของเด็ก

อายุ	พัฒนาการทางภาษา
2-3 ปี	<ul style="list-style-type: none">■ ทำตามสั่ง 2 ขั้นตอน เช่น เอารองเท้าแล้วมานั่ง■ เข้าใจคำกริยา■ เลือกของจากขนาด เล็ก/ใหญ่■ พูดเป็นวลีหรือประโยคง่าย ๆ ที่คนใกล้ชิดฟังเข้าใจ■ พูดตอบรับหรือปฏิเสธได้

เมื่อพัฒนาการทางภาษาล่าช้ากว่าไม่สมวัย...ควรทำอย่างไร ?

พัฒนาการทางภาษาล่าช้า

ซักประวัติ ตรวจร่างกาย

ประเมินความเข้าใจภาษา

ความเข้าใจภาษาล่าช้า

ความเข้าใจภาษาปกติ

ตรวจการได้ยิน

ทบทวนปัจจัยเสี่ยง พัฒนาการล่าช้า

ปกติ

ผิดปกติ

ประเมินพัฒนาการ

ออทิสติก

การได้ยินบกพร่อง

พัฒนาการล่าช้า

พัฒนาการภาษาล่าช้า

การเลี้ยงดูไม่เหมาะสม

มี

ไม่มี

เคยได้รับการตรวจการได้ยินผลปกติ

ติดตามพัฒนาการ ทางภาษา 2-3 ด.

นัดติดตามพัฒนาการ เพิ่มเติม

ที่มา: ดัดแปลงจากแนวทางเวชปฏิบัติ การดูแลรักษาเด็กที่มีภาวะหูตื้อ, ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย

สรุป

- การได้ยินบกพร่อง สามารถเกิดได้ตั้งแต่กำเนิด หรือ ภายหลังได้
- หากมีพัฒนาการทางภาษาล่าช้าไม่สมวัย ควรไปพบแพทย์เพื่อประเมินหาสาเหตุและรักษา
- หากไม่มีการตอบสนองอย่างเหมาะสมต่อเสียง พูดช้า ไม่ชัด จ้องหน้ามองปากผู้พูดมาก มีอารมณ์หรือพฤติกรรมผิดปกติ ควรปรึกษาแพทย์

คำถาม ?

